

3.16. Истеъмолчини куйидаги ҳолатда электр тармоқларидан узилади:
шартномавий мажбуриятлари бажарилмаганда;
хисоб-китоблар ўз вақтида амалга оширилмаганлиги оқибатида фойдаланилган

энергия учун қарздорлик мавжуд бўлганда;
Бюро талабномалари бажарилмаганда, шу жумладан, унинг вакилларига ҳисобга олиш

приборлари кўрсаткичларини олиш учун рухсат этилмаганда;
электр тармоқларига ноқонуний уланish, уларни талон-торож қилиш ёки электр

энергиясидан фойдаланиш қондаларини бузишнинг бошқа ҳолатлари аниқланганда;
Энергияни ҳисобга олиш приборларини касдан бузилганда, кўрсаткичларини

ўзгартириш мақсадида уларга ташқаридан аралашилганда.
3.17. Ҳисобга олинмаган энергия учун амалга оширилган қайта ҳисоб-китоб,

Истеъмолчини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда Электр энергиясидан фойдаланиш
қондаларини бузганлик учун жавобгарликдан озод этмайди.

3.18. Истеъмолчи томонидан қондабузарлик ҳолати бартараф этилиб, мавжуд
қарздорлик ва тўлов пайтидаги энг кам ойлик иш ҳақининг ўн баравари миқдоридан тўлов
учирилгандан сўнг тармоққа қайта уланади (ЭНХАТга уланган истеъмолчилар бундан
мустасно).

3.19. Истеъмолчи электр тармоқларининг техник ҳолатини таъминлаш бўйича
эксплуатация харажатлари учун субистеъмолчилар, истеъмолчи билан субистеъмолчи
ўртасида тузилган алоҳида шартнома бўйича Энергиянинг умумий ҳажмидан олинмаган
улушга мутаносиб равишда ҳақ тўлайди.

Эксплуатация харажатларини субистеъмолчига бериладиган электр энергияси
тарифига қўшишга рухсат этилмайди.

3.20. Энергия учун тўлов тарифлари куйидаги ҳолатларда маънавий (аҳоли)
истеъмолчилари учун белгиланган тарифга тенглаштирилди:

Ўзбекистон Республикасининг 2012 йил 26 апрелдаги "Оилавий тадбиркорлик
тўғрисида"ги УРҚ-327-сонли қонунига мувофиқ "Оилавий қорхона тузар жойдан бир
вақтнинг ўзида учта истикомат қилган ҳолда товарлар ишлаб чиқариш (ишлаб бажариш,
хизматлар кўрсатиш) учун фойдаланган тақдирда, Истеъмолчи Энергия учун маънавий (аҳоли)
тарифи бўйича тўловни амалга ошириди;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 22 августдаги "Дин
соҳасидаги маънавий-маърифий, таълим ишларини ва фасоҳатни янада такомиллаштиришда
ижтимоий қўмақ ва имтиёзлар бериш тўғрисида"ги 364-сонли қарорининг 3-бандига
мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 10 сентябрдаги
525-ф сонли Фармойишига қўра ҳудуддаги диний ташкилотлар Энергия учун маънавий (аҳоли)
тарифи бўйича ҳақ тўлайдилар.

3.21. Истеъмолчининг ҳисобга олиш прибори куйидаги текширувлардан ўтказилади:
а) даврий қиёслаш-ушбу турдаги ҳисобга олиш приборининг қиёсловдан ўтказиш
оралиғи муқаддат тутаганда;

б) навбатдан ташқари қиёслаш –ҳисобга олиш приборига зарар етказилганда, пломбаси
бузилганда, қайта дастурлаш зарурлиги юзага келганда;

в) эксперт қиёслаш-ҳисобга олиш приборининг созлиғи, унинг фойдаланишга
яроқлилиғи, шунингдек, метрологик хусусиятларининг норматив ҳужжатлари талабларига
мослиғи бўйича низоми масалалар юзага келганда.

3.22. Энергияни ҳисобга олиш приборларини ечиш, қиёслашдан ўтказиш ва ўрнатиш
Узбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 августдаги 698-сонли қарори
талабларига мувофиқ белгиланган тартибда амалга оширилади.

Ҳисобга олиш приборини даврий қиёслаш "Ўзстандарт" агентлиғи томонидан
белгиланган муқаддат истеъмолчи ҳисобидан ўтказилади. Қиёсловдан ўтказиш оралиғи тўрт
йилни ташкил этади.

3.23. Икки баъдан ташқари ва эксперт қиёслашлар Бюро ташаббуси билан ёки бошқа
ваколатли орган қарорига асосан ўтказилади ва қиёслаш хизматларининг Бюро Қорхона
томонидан тўланади.

IV. Томонларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

4.1. Истеъмолчи куйидаги ҳуқуқларга эга:
ўз электр қурилмаларини Қорхона электр тармоқларига техник шартларга мувофиқ

ўрнатилган тартибда улаш;
сифат кўрсаткичлари давлат стандартларига мувофиқ бўлган электр энергиясини

олиш;
электр энергияси етказиб беришнинг тўхталishi ёки тўхтатиб қўйилиши сабаблари

тўғрисида белгиланган тартибда ахборот олиш;
Қорхонага истеъмол қилмаган энергия хажмларининг ўзгартирилиши тўғрисида

белгиланган тартибда тақлифлар киритиш. Бунда энергиянинг ўзгартирилиши тўғрисида
ўзгартириш бўйича тақлиф мўлжалланаётган ўзгартиришдан олдин 10 кундан кечикмай

(ажорий ой тугагунгача) Қорхона ва Бюрога тақдим этиши лозим;
электр энергияси тўлиқ ҳажмда етказиб беришнинг ёки сифат кўрсаткичлари давлат

стандартларига мувофиқ бўлмаган электр энергия етказиб берилиши оқибатида етказилган
зарарни белгиланган тартибда қопланишини талаб қилиш;

Шартномани қонун ҳужжатларига мувофиқ бир томонлама бекор қилиш;
Шартнома бекор қилганда фойдаланилмаган энергия миқдори учун тўланган маблағни

қайтарилишини талаб қилиш;
энергия етказиб берилиши тўхтатилганда етказилган зарарни қоплашни талаб қилиш;

электр таъминоти Шартномасини тузишда ва бажаришда юзага келётган низоларни
ҳал этиш учун судга ёки бўйсунуви бўйича юқори органга (мансабдор шахсга) мурожаат

қилиш.
Истеъмолчи қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

4.2. Истеъмолчи куйидагиларга мажбур:
белгиланган энергия истеъмоли режимида ривож этиш;
фойдаланилган энергия учун ўз вақтида ҳақ тўлаш;

эксплуатация қилётган электр тармоқлари, приборлар, электр қурилмаларининг зарур
техник ҳолатини сақлаш, шунингдек, электр қурилмаларни эксплуатация қилишда

хавфсизлик техникаси қондаларига ривож қилинишини таъминлаш, Қорхонага электр
ускуналарининг носозлиғи тўғрисида хабар бериш;

электр энергиясидан оқилона фойдаланиш чора-тадбирларини амалга ошириш;
Бюро ва "Ўзэнергомиспекцияси" кўрсатмаларини ўз вақтида бажариш;

Электр қурилмаларининг тузилishi қондалари талабларини бажариш;
Бюро ва Қорхона вақилининг ҳисобга олиш приборларини кўздан кечиришига

белгиланган тартибда рухсат бериш;